

Kronika

Zmarł Ravi Shankar. Wybitny artysta, mistrz w grze na tradycyjnym indyjskim sitarze, dzięki m.in. występom z George'em Harrisonem – który nazywał go „ojcem chrzestnym gatunku world music” – wielka gwiazda popkultury. Współpracował także z Philipem Glassem, tworzył muzykę filmową – m.in. do „Ghandiego” Richarda Attenborough. Miał 92 lata.

Nagrodę im. Kazimierza Moczarskiego dla najlepszej książki historycznej ubiegłego roku otrzymał **Timothy Snyder**, autor pracy „Skrwawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem”, poświęconej 14 milionom ofiar dwóch totalitaryzmów w Europie Środkowej i Wschodniej.

25 stycznia przypada setna rocznica urodzin **Witolda Lutosławskiego**, co Sejm RP uhonorował powołaniem Roku kompozytora. Koordynatorem działań za granicą jest Instytut Adama Mickiewicza, który zapowiada wydarzenia w około 40 miastach świata, w tym koncerty z udziałem takich artystów, jak: Anne-Sophie Mutter, Krystian Zimerman, Vladimir Ashkenazy czy Simon Rattle.

Zmarł Jerzy Beres. Wybitny rzeźbiarz, performer, uczeń Xawerego Dunikowskiego. W swoich pracach posługiwał się drewnem, kamieniami polnymi czy rzemieniami, ale też – własnym ciałem. Dokonujące się w jego twórczości przejście od naturalnych, „wiesko-poetyckich” konstrukcji do „akcji” czy „mszy” ukazujących obnażone ciało komentował krytyk Jerzy Hanusek: „Beres posługuje się swoim ciałem, tak jak posługuje się kłocami drewna lub ogniem. (...) Nagość jest manifestacją otwartości, ufności, szczerości, bezbronności”. Beres zmarł w Krakowie, w wieku 82 lat.

W sezonie 2013/14 dyrektorem naczelnym Filharmonii Narodowej zostanie **Wojciech Nowak**, jej dotychczasowy szef administracyjny, zaś dyrektorem artystycznym – dyrygent **Jacek Kasprzyk**.

Nowym redaktorem naczelnym Polskiego Wydawnictwa Muzycznego został **Daniel Cichy**, krytyk muzyczny i muzykolog, pracownik naukowy Uniwersytetu Śląskiego.

Konkursy

Nagroda Poetycka im. Wisławy Szymborskiej

Nagroda jest przyznawana za najlepszą książkę poetycką roku. Książki można zgłaszać do 31 stycznia 2012 roku.

Organizatorem konkursu jest Fundacja Wisławy Szymborskiej. Nagroda jest przyznawana corocznie najlepszej książce poetyckiej napisanej przez żyjącego autora polskiego lub książce zawierającej najlepsze przekłady poetyckie na język polski żyjącego autora zagranicznego. Swoich kandydatów do nagrody mogą zgłaszać wydawnictwa, osoby reprezentujące instytucje kultury, media o literackim charakterze, członkowie kapituły oraz inne osoby. Na nagrodę składają się statuetka oraz 200 tysięcy złotych. Jeśli laureatem jest autor obcojęzyczny, nagrodę w wysokości 50 tysięcy złotych otrzymuje również tłumacz zwycięskiego tomu. Zgłoszenia należy przesyłać na adres Fundacji Wisławy Szymborskiej. Zgłoszenie jest bezpłatne.

Nagroda Magellana

„Magazyn Literacki KSIĄŻKI” ogłasza piątą edycję konkursu na najlepsze przewodniki turystyczne i publikacje kartograficzne 2012 roku. Termin zgłaszania publikacji upływa 15 lutego.

Publikacje turystyczne w konkursie rozpatrywane będą w dwunastu kategoriach: przewodnik tekstowy, przewodnik ilustrowany, przewodnik kieszonkowy, przewodnik dla aktywnych, atlas turystyczny, mapa i plan turystyczny, książka podróżnicza, album, przewodnik dla dzieci, przewodnik mobilny, książka reportażowa, przewodnik kulinarny.

Laureaci Nagrody Magellana zostaną uhonorowani statuetkami oraz dyplomami w trakcie Warszawskich Targów Książki (16 maja).

Nagroda Magellana (nagroda główna w konkursie na „Najlepsze publikacje turystyczne”) została powołana w 2008 roku w celu uhonorowania najbardziej wartościowych publikacji turystycznych (przewodników, albumów, map, atlasów itp.). Życzeniem organizatorów jest, aby przyznawane nagrody były nie tylko wyróżnieniem dla najlepszych publikacji, lecz także ważną informacją handlową dla dystrybutorów, a przede wszystkim wskazówką dla samych turystów, którym coraz trudniej dokonać właściwego wyboru spośród kilkunastu tytułów poświęconych tym samym destynacjom.

Wydawcy mogą już nadsyłać zgłoszenia, dołączając po trzy egz. każdej publikacji na adres: Magazyn Literacki KSIĄŻKI, ul. Mazowiecka 6/8 p. 416, 00-048 Warszawa. Koszty uczestnictwa w konkursie wynoszą 150 zł + VAT od każdego zgłoszonego tytułu. W przypadku zgłoszenia przez dane wydawnictwo więcej niż pięciu tytułów, za każde kolejne zgłoszenie opłata rejestracyjna wynosi 90 zł + VAT.

Opinie

„Klasyczna starożytność nazywała kapłana, pośrednika między światem boskim i ludzkim, między niebem a ziemią, pontifex – budowniczym mostów. Najwyższy kapłan nazywał się *pontifex maximus*, natomiast Horacy w swojej »Ars poetica« określa poetę mianem *interpret deorum*. Interpretator bogów. Tłumacz bogów. Pośrednik pomiędzy światami wiedzy, wiary, fantazji – pisze wybitny tłumacz polskiej literatury na język niemiecki, Karl Dedecius. – Kapłani byli i są powołani do budowania mostów między niebem a ziemią. Ziemiści budowniczymi mostów – a tak nazywa się obrazowo tłumaczy – są pozbawionymi nimbu transcendencji pośrednikami między ludźmi i narodami, między ich językami i kulturami. Przerzucają (po)mosty od (z)rozumienia do zgody. Język, tworzywo, z którego my tłumacze budujemy mosty, jest ze swojej natury budulcem porozumienia”. Szkic Dedeciusa znajdziemy w najnowszym numerze „Odry” – w nim także m.in. rozmowa z niemieckim poetą Reinerem Kunze i wiersze Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego.

„Zeszyty Literackie” nr 120. „We wszystkich głosach na temat uniwersytetu i idei akademii daje się słyszeć pogląd o dobroczynnym działaniu spotkania i dialogu, swobodnej wymiany poglądów, a ikoną akademii staje się między innymi postać mistrza, kogoś, od kogo można uczyć się postaw i czerpać wiadomości, z kim można dyskutować, kto naucza. Jest to pozytywna idea, idea nauczyciela przewodnika i relacji mistrz-uczeń – pisze w najnowszych „Zeszytach Literackich” Tomasz Różycki. – Chciałbym wspomnieć o innym fenomenie, moim zdaniem równie istotnym w przypadku akademii. O spotkaniu z antyprzewodnikiem, o antymistrzu, o antynauczycielu, którego możemy spotkać jako ci, którzy przyszli czerpać wiedzę z krynicy mądrości, z uniwersytetu. Czy nigdy nie zdarzyło się Wam spotkanie na swej drodze jakiegoś potwora, nudziarza, megalomana, złośliwej jędry, bufona, pijaka? Czy nie jest tak, że szansa trafienia na kogoś takiego wśród ciała akademickiego jest sto razy większa niż szansa trafienia na mistrza? Powiem więcej: o ile trafienie na mistrza to szansa, o tyle trafienie na wariata i nudziarza to pewność. Czy nie jest tak, że nawet jeśli trafimy już na mistrza, to składa się on i tak w 99 procentach z wariata, nudziarza, potwora, megalomana i dziwaka, a tylko w 1 procentach z mistrza właściwego?”. Obok tego błyskotliwego szkicu w najnowszym numerze obchodzącego 30-lecie istnienia pisma znajdziemy m.in. wiersze Julii Hartwig, Natalii de Barbaro, Anny Piwkowskiej, Philipa Levme'a i Adama Zagajewskiego, prozę Ewy Kuryluk, szkice Claudio Magrisa, Bohdana Paczowskiego i Barbary Toruńczyk oraz będącego niegdyś studentem Czesława Miłosza amerykańskiego tłumacza i pisarza – Richarda Lourie...

[ad]